

ทั้ง ๒ หัวข้อนี้เป็นวิธีการหนึ่งในการปลูกฝังให้คนยอมรับมาปฏิบัติ อันเป็นพื้นฐานการส่งเสริมทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง หากจะเปรียบก็คงเท่ากับ "รัฐนิยม" ซึ่งในสมัยหนึ่ง รัฐบาลได้ออกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรัฐนิยมฉบับต่าง ๆ เชิญชวนให้ประชาชนประพฤติปฏิบัติตามคำแนะนำของรัฐบาลอันเกี่ยวกับการปลูกฝังนิสัยของประชาชนในชาติ ซึ่งในสมัยนั้นยังไม่ได้ตั้งกระทรวงวัฒนธรรม มีแต่สภาวัฒนธรรมแห่งชาติที่ดำเนินบทบาทในด้านนี้ (ดูในเรื่องรัฐนิยม)

๓.๓ การเชิญชวนให้ปฏิบัติตาม เป็นวิธีการหนึ่งในการเชิญชวนให้ประชาชนยอมรับปฏิบัติตาม วิธีการเช่นนี้เป็นวิธีการสร้างแนวร่วมให้ทุกคนยินดีปฏิบัติตามโดยพร้อมเพรียงกัน อันเป็นวิธีการกระทำด้วยความสมัครใจและไม่รู้ลึกลับอันเป็นการปลูกฝังทางวัฒนธรรมประการหนึ่ง

การเชิญชวนให้ปฏิบัติตามนี้ใช้วิธีการนานาประการ ซึ่งแต่ละวิธีการอาจเหมาะและใช้ได้กับคนบางคน ที่เรียกว่าถูกอรรถาศัย จะขอนำมากล่าวพอเป็นแนวดังนี้

๓.๓.๑ **การประกาศให้รู้** และเชิญชวนให้ปฏิบัติตาม ที่เรียกกันในสมัยนี้ว่าการประชาสัมพันธ์ เป็นการกระจายข่าวสารให้ประชาชนได้รู้ได้ทราบในรูปแบบต่าง ๆ ที่เรียกว่าสื่อสารมวลชน เป็นการให้ประชาชนได้เข้าใจและรู้เรื่องราวความเป็นไปจากสื่อต่าง ๆ เช่นการได้อ่านข้อความจากสิ่งตีพิมพ์ การได้เห็นจากประกาศ โฆษณาต่าง ๆ ตามสื่อต่าง ๆ ซึ่งปรากฏในรูปแบบนานาชนิด อันเป็นการประกาศให้ปรากฏแก่มหาชนทั่วไป สื่อต่าง ๆ เหล่านี้สามารถใช้จากเครื่องมือต่าง ๆ มากมาย เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ แผ่นปลิว เป็นต้น อันเป็นการประกาศข้อความเพื่อให้ทราบทั่วไป พร้อมทั้งยินดีปฏิบัติตามประกาศเชิญชวนนั้น

นอกจากสื่อดังกล่าวนี้แล้ว เราอาจใช้วิธีการอื่น ๆ สร้างสื่อขึ้นมาให้ประชาชนได้พบเห็น เช่นการเขียนประกาศติดตามต้นไม้ ตามสถานที่ต่าง ๆ ที่จำเป็นอันเป็นการง่ายและสะดวกต่อการใช้สื่อที่จะประกาศให้คนทั่วๆไปได้รู้และอาจสร้างความประทับใจรูปแบบอื่น ๆ ขึ้นมาก็ได้

๓.๓.๒ การจัดนิทรรศการ เป็นวิธีการหนึ่งของการเผยแพร่ผลงานให้ปรากฏ

แก่ประชาชนทั่วไป สำหรับในสังคมไทยการจัดนิทรรศการได้มีมานานแล้ว เพียงแต่ไม่ได้มีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรหรือแจ้งให้ทราบกันทั่ว ๆ ไปเท่านั้นเอง หลักฐานที่เกี่ยวกับการจัดนิทรรศการของไทยตามปรากฏเรื่อง "วัฒนธรรมสุโขทัย" ของพลตรีหลวงวิจิตรวาทการได้อ้างถึง การสร้างพระพุทธรูปในสมัยพ่อขุนรามคำแหงที่ว่าพระพุทธรูปที่พ่อจะลงความเห็นเชื่อได้ว่าพ่อขุนรามคำแหงทรงสร้างก็มีเพียง ๓ ชนิด คือ พระเดิน พระยืน และพระมารวิชัย ชนิดที่จะได้พบเห็นมากที่สุดคือ พระพุทธรูปในท่าเดิน ซึ่งเรียกว่าพุทธลีลา ซึ่งเป็นเครื่องสอนใจคนให้ก้าวเดินให้ก้าวหน้าไม่หยุดเฉยพระพุทธรูปชนิดก้าวเดินนี้จะได้พบทุกหนทุกแห่งในสุโขทัย สวรรคโลกและกำแพงเพชร นอกจากจะได้สร้างเป็นองค์ใหญ่ ๆ ไว้ ยังได้ทำพระพิมพ์เป็นจำนวนมากหลาย แต่ชนชั้นหลังไม่เข้าใจว่าเป็นท่าเดินก็คิดว่าเขียง เผอิญพระพิมพ์รูปเดินนี้ หาได้ที่กำแพงเพชรมาก เลยเรียกว่า "พระกำแพงเขย่ง" เหตุไรพ่อขุนรามคำแหงจึงโปรดสร้างพระพุทธรูปเดินมากกว่าแบบอื่น ชื่อนี้จะอธิบายอย่างอื่นไม่ได้ นอกจากว่าพระนิสัยของพ่อขุนรามคำแหงเองเป็นผู้ที่อยู่นิ่งไม่ได้ และทรงถือความขยันขันแข็งเป็นความสำคัญยิ่งสำหรับคนและชาติ ทรงมีความคิดในทางก้าวหน้าอยู่ทุกขณะการสร้างพระพุทธรูปเดินไว้มาก ๆ ก็เพื่อให้คนบูชาความขยันขันแข็งและความก้าวหน้า นอกจากพระพุทธรูปเดินก็มีพระพุทธรูปยืน เช่นพระอัฐฐารส ซึ่งสอนใจคนถึงอุฏฐานะสัมปทา ความขยันหมั่นเพียรและความไม่ประมาท ถ้าหากเป็นพระนั่งก็มีแต่แบบมารวิชัย ซึ่งสอนให้ต่อสู้เอาชนะ เพราะในชีวิตของคนที่เกิดมา ย่อมมีมารร้ายอยู่หลาย ๆ อย่าง ยิ่งเป็นผู้ที่คิดก่อสร้างความเจริญรุ่งเรืองแก่ประเทศชาติก็ยิ่งมีมารมาก พระพุทธรูปแบบมารวิชัยจะเป็นเครื่องสอนใจให้ต่อสู้ไม่ถอยหนี (พลตรีหลวงวิจิตรวาทการ, ๒๕๑๖, น.๔) อันจัดว่าเป็นแบบอย่างให้คนได้พบเห็นและประพฤติปฏิบัติที่พระองค์ได้ทรงสร้างแบบอย่างเอาไว้

เรื่องนิทรรศการนี้เป็นเพียงการให้เห็นตัวอย่างทางกายภาพนั่นเองและเมื่อได้พบเห็นแล้วก็ให้เอาอย่าง นิสัยคนไทยนั้นมิได้เพียงเอาอย่างพระพุทธรูปเท่านั้น แม้สัตว์เดรัจฉานที่ทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีก็ยิ่งรู้จักเอาอย่างสัตว์ เช่น "จงเอาเยี่ยงกา แต่อย่าทำอย่างกา" เป็นต้น แม้ในวรรณกรรมไทยหลาย ๆ เรื่องที่กล่าวถึงการเอาอย่างพฤติกรรมของสัตว์ ดังเรื่องเงาะป่าของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นต้น ซึ่งเป็นการทำให้ดูเป็นตัวอย่างนั่นเอง

๔.การใช้อำนาจของรัฐบางรูปแบบ

โดยการที่รัฐใช้อำนาจบางอย่างที่มีอยู่เป็นกลไกในการขอความร่วมมือประชาชนให้ประพฤติปฏิบัติตาม ดังจะเห็นได้ในสมัยหนึ่งที่รัฐบาลเริ่มก่อตั้งสถาบันทางวัฒนธรรมแห่งชาติ ขึ้นมาในนาม "สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ" โดยรัฐบาลในสมัยนั้นได้ตราพระราชบัญญัติ "บำรุงวัฒนธรรมแห่งชาติ" ฉบับแรกขึ้นใช้บังคับเป็นกฎหมายเมื่อพุทธศักราช ๒๔๘๓ และฉบับที่ ๒ เมื่อพุทธศักราช ๒๔๘๕

รัฐบาลภายใต้การนำของจอมพล ป.พิบูลสงครามได้มีความพยายามที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแบบของวัฒนธรรมให้เป็นไปตามสากลนิยม นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ออกคำสั่งในการดำเนินงานด้านวัฒนธรรม โดยได้ออกพระราชบัญญัติวัฒนธรรม แห่งชาติ พ.ศ. ๒๔๘๕ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๔๘๕ ให้จัดตั้ง "สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ" ขึ้น มีฐานะเป็นนิติบุคคลและได้มีประกาศรฐนิยมขึ้น ๑๒ ฉบับ เพื่อชักชวนให้ประชาชนถือปฏิบัติ สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ มีหน้าที่ในการค้นคว้าดัดแปลง รักษาส่งเสริมให้คำปรึกษาและเผยแพร่วัฒนธรรมแห่งชาติให้เหมาะสมกับกาลสมัย (สวช.,แนะนำสวช., ๒๕๓๖, น.๓๗-๓๘) นับเป็นมาตรการหนึ่งในการส่งเสริมวัฒนธรรมที่รัฐบาลได้ดำเนินการอย่างเป็นทางการเป็นกิจลักษณะเป็นแบบเป็นแผนให้ประชาชนได้นิยมยอมรับการปฏิบัติตามวัฒนธรรมตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของรัฐ

เมื่อรัฐบาลได้ออกพระราชบัญญัติจัดตั้งสภาวัฒนธรรมแห่งชาติขึ้นมาแล้ว สภาวัฒนธรรมแห่งชาติได้มีบทบาทสำคัญในการจัดตั้งองค์กรเอกชน ซึ่งประกอบด้วย สมาคมและมูลนิธิ เพื่อดำเนินงานด้านวัฒนธรรมตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ต่อมา มีการตราพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติพ.ศ.๒๔๘๖ โดยมีบทบัญญัติ เรื่องการนำวัฒนธรรมมาใช้ให้เหมาะสมกับกาลเวลา และมีประกาศสภาวัฒนธรรมแห่งชาติกำหนดให้ประชาชนชาวไทยใช้วัฒนธรรมแห่งชาติ (อ้างแล้ว, เรื่องเดียวกัน, น.๓๘) ซึ่งนับว่าเป็นวิธีการที่ทางรัฐบังคับและเชิญชวนให้ปฏิบัติตามรูปแบบที่ทางการกำหนดให้ ซึ่งแต่เดิมนั้นการแสดงออกทางวัฒนธรรมของประชาชนยังไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่มีความเป็นเอกภาพเมื่อรัฐได้ออกพระราชบัญญัติ สภาวัฒนธรรมแห่งชาติขึ้นมาแล้วทำให้ประชาชนมีรูปแบบในการประพฤติปฏิบัติและการแสดงออกทางพฤติกรรมต่าง ๆ ในทางที่ถูกที่ควร ซึ่งรัฐเป็นผู้กำหนดขึ้นมา

หลังจากรัฐได้ออกพระราชบัญญัติสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๖ แล้ว รัฐได้มีนโยบายมุ่งใจให้ประชาชนปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ฉบับนั้นและในขณะเดียวกัน นายกรัฐมนตรีคือจอมพล ป.พิบูลสงครามได้ออกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย "รัฐนิยม" ฉบับต่าง ๆ เพื่อเชิญชวนให้ประชาชนได้มีความเห็นร่วมและปฏิบัติตามอีกด้วย อันเป็นการช่วยประคับประคองอีกแรงหนึ่ง

นอกจากรัฐนิยมแล้วรัฐยังได้ออกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องระเบียบการแต่งกายของสตรีอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อให้สตรีได้มีรูปแบบของการแต่งกายเป็นไปถูกต้องตามวัฒนธรรมที่รัฐพึงประสงค์ตลอดจนยังกำหนดการแต่งกายไปในงานต่าง ๆ และการประดับเหรียญตราอีกด้วย ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเหล่านี้ แม้ปัจจุบันจะถูกยกเลิกไปบ้างแล้วก็ตาม เพื่อให้เห็นวิธีการส่งเสริมวัฒนธรรมที่รัฐได้พยายามดำเนินการมาและเพื่อให้เป็นแนวในการศึกษา จึงขอนำประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีที่ว่าด้วยคำปรารภสุนทรพจน์ของนายกรัฐมนตรีที่ปราศรัยต่อปวงชนชาวไทย รัฐนิยมและระเบียบการแต่งกายของสตรีไทยมาไว้ในเอกสารนี้เพื่อเป็นแนวในการศึกษาและรักษาประวัตินของการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยอีกด้วย ซึ่งจะกล่าวถึงในบทต่อไป

การตราพระราชบัญญัติวัฒนธรรม

เพื่อให้การปฏิบัติการและดำเนินการด้านวัฒนธรรม ได้ดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทางรัฐได้ตราพระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 ขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติตามวัฒนธรรมเป็นไปด้วยดี และการที่รัฐได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ก็ด้วยคำนึงถึงเหตุผล 2 ประการ คือ

1. โดยที่วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่แสดงถึงลักษณะเฉพาะของชาติ และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในชาติ ซึ่งเป็นรากฐานอันสำคัญยิ่งของความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของประเทศชาติ แต่ในปัจจุบันนี้หน่วยงานของทางราชการและเอกชนเป็นจำนวนมากที่ต่างก็ดำเนินงานด้านวัฒนธรรมในสาขาต่าง ๆ ซึ่งถ้าได้ประสานงานและร่วมมือกันแล้ว จะสามารถช่วยกันดำเนินงานในด้านนี้ไปสูเป้าหมายที่มุ่งประสงค์ได้โดยรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในการนี้สมควรมีหน่วยงานสำหรับทำหน้าที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมแห่งชาติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2537, น.141) นั่นคือ รัฐมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการส่งเสริมวัฒนธรรมให้เป็นเอกลักษณ์ของชาติ การที่หน่วยงานราชการก็ดี สถาบันต่าง ๆ ก็ดี เอกชนก็ดี ต่างพยายามร่วมส่งเสริมวัฒนธรรมของชาติในลักษณะต่างคนต่างทำ ซึ่งก่อให้เกิดความหลากหลาย ไม่เป็นเอกภาพโดยชาติหลักยึด จึงทำให้รัฐต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้มีสถาบันของรัฐที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ ได้รับผลิตชอบโดยตรง ซึ่งจัดเป็นหลักในการดำเนินการทำหน้าที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติโดยตรง

2. โดยที่มีความจำเป็นต้องเสริมสมรรถนะในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมของชาติให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานภายใต้ระบบบริหารราชการที่มีข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณ ทำให้ไม่สามารถบริหารงานวัฒนธรรมให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ สมควรกำหนดให้มีกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม ซึ่งสามารถระดมทรัพยากรจากทางราชการและเอกชนมาสนับสนุนการบริหารงานทางวัฒนธรรมได้อย่างคล่องตัว โดยไม่ผูกพันกับกฎระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ และกำหนดให้มีผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม เพื่อช่วยเผยแพร่งานวัฒนธรรม และเป็นที่ปรึกษาทางวัฒนธรรมแก่หน่วยงานต่าง ๆ (อ้างแล้ว) ทั้งนี้โดยการพิจารณาด้านการส่งเสริม

เสริมและสนับสนุนกิจกรรมทางวัฒนธรรม เพื่อให้มีหน่วยงานที่ดำเนินการบริหารงานทางวัฒนธรรมที่เป็นสถาบัน มีตัวตนเป็นรูปธรรมที่ต้องดำเนินการโดยความรับผิดชอบตามภาระหน้าที่โดยตรง ได้ทำหน้าที่ดำเนินงานด้านวัฒนธรรมของชาติให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงานยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารงานภายใต้ระบบบริหารราชการที่มีข้อจำกัดด้านงบประมาณไม่คล่องตัว ไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ ดังนั้นการดำเนินการทางวัฒนธรรมอาจอาศัยกองทุนด้านอื่นมาดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างคล่องตัวโดยไม่ผูกพันกับกฎระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ และสามารถกำหนดให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรมได้ดำเนินการช่วยเหลือแพรงงานวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ ได้อีกด้วย

จากการที่รัฐได้ออกพระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติมานี้ ทำให้การดำเนินการเป็นไปตามหลักเกณฑ์ มีความคล่องตัวยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้ศึกษาได้เข้าใจเรื่องนี้ จึงขอนำพระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติมาลงไว้ ณ ที่นี้ เพื่อเป็นแนวศึกษาสำหรับผู้สนใจต่อไป

พระราชบัญญัติ

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2522

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2522

เป็นปีที่ 34 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า "พระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2522"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

"กองทุน" หมายความว่า กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม

หมายเหตุมาตราและอนุมาตราที่มีเครื่องหมาย*ได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 (ร.จ. เล่ม 109 ตอนที่ 42 ลงวันที่ 8 เมษายน 2535)

"คณะกรรมการกองทุน" หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนส่งเสริมงาน
วัฒนธรรม

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 ให้มีคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ประกอบด้วยรัฐมนตรีเป็น
ประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นรองประธานกรรมการ ปลัดทบวง
มหาวิทยาลัย อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ อธิบดีกรมการศาสนา อธิบดี
กรมศิลปากร เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ และผู้ทรง
คุณวุฒิอีกไม่เกินแปดคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการให้เลขาธิการคณะกรรมการวัฒน
ธรรมแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา 5 คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) เสนอแนะและให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายวัฒนธรรม และการปรับปรุง
แก้ไขกฎหมายว่าด้วยวัฒนธรรมแห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรี

(2) วางแผนและประสานงานด้านวัฒนธรรมระหว่างส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ
และเอกชน

(3) ส่งเสริมและอุดหนุนการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมของหน่วยงานต่าง ๆ

(4) ค้นคว้า วิจัย กำหนด และบำรุงรักษาวัฒนธรรมแห่งชาติ

(5) กำกับ ควบคุม ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานด้านวัฒนธรรม

(6) ติดต่อและเผยแพร่งานด้านวัฒนธรรมกับต่างประเทศ

* (6 ทวิ) กำหนดค่าตอบแทนคณะกรรมการกองทุนและคณะอนุกรรมการที่
คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้ง

(7) พิจารณาเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวกับงานด้านวัฒนธรรมตามที่ได้รับมอบหมาย
จากรัฐมนตรี

ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการอาจมอบให้สำนักงานคณะกรรมการ
การวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นผู้ปฏิบัติการ หรือเตรียมข้อเสนอดังกล่าวเพื่อพิจารณา
ดำเนินการต่อไป

มาตรา 6 กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี
กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้

มาตรา 7 นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 6 กรรมการซึ่งรัฐ
มนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (4) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (5) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้
จำคุกเว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (6) รัฐมนตรีให้ออก

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็น
กรรมการแทนได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทน อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่
เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

ในกรณีที่รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้
แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับ
วาระที่เหลืออยู่ของกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา 8 ในการประชุมของคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม
หรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธาน
กรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการที่มา
ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมการประชุมคณะกรรมการ ทุกคราวต้อง
มีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุม ออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 9 ให้มีสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ มีหน้าที่ดังนี้

- (1) ปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- (2) ศึกษาและวิจัยข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมวัฒนธรรม ตลอดจนการป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมแห่งชาติ
- (3) จัดทำโครงการและแผนงานส่งเสริมและพัฒนาเกี่ยวกับวัฒนธรรมแห่งชาติ
- (4) จัดทำโครงการและแผนงานป้องกันและแก้ปัญหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมแห่งชาติ
- (5) ริเริ่มและเร่งรัดให้มีการส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมที่จะเป็นประโยชน์ในการศึกษา เศรษฐกิจ การเมือง และสังคมระหว่างประเทศ
- (6) ฝึกอบรมผู้ซึ่งจะทำงานด้านวัฒนธรรม ตลอดจนร่วมมือกับเอกชนในการฝึกอบรมบุคคลดังกล่าว
- (7) ร่วมมือและประสานงานกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชนในการดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับวัฒนธรรม
- (8) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงาน เผยแพร่และประชาสัมพันธ์งานและกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมแห่งชาติ
- (9) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการ แผนงาน และนโยบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมแห่งชาติ และรายงานให้คณะกรรมการทราบ
- (10) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

มาตรา 10 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการมีอำนาจ

(1) เรียกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการเสนอแผนงานและ โครงการ ส่งเสริมวัฒนธรรม ตลอดจนรายละเอียดทางวิชาการและสถิติที่จำเป็นแก่การพัฒนาวัฒนธรรมแห่งชาติ

(2) เรียกให้หน่วยงานตาม 1 เสนอข้อเท็จจริงที่จำเป็นเพื่อพิจารณาประเมิน ความสำเร็จ ความก้าวหน้า หรืออุปสรรคของโครงการและแผนงานต่าง ๆ

มาตรา 11 ให้เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ มีหน้าที่บังคับ บัญชาควบคุมและดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงาน คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

มาตรา 12 คณะกรรมการหรือสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ อาจเชิญบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็น หรือคำแนะนำก็ได้

มาตรา 13 คณะกรรมการ อาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือ ปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ การประชุมของคณะ อนุกรรมการตามวรรคหนึ่งให้นำมาตรา 8 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

*มาตรา 14 ให้จัดตั้งกองทุนขึ้น ในสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่ง ชาติ เรียกว่า "กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม" โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(1) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย การพัฒนา การฟื้นฟู การอนุรักษ์การ ศึกษา และเผยแพร่งานศิลปวัฒนธรรมของบุคคล คณะบุคคล และหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาค ราชการและเอกชน

(2) ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมที่สร้างความร่วมมือขององค์กรและสถาบัน ด้านศิลปวัฒนธรรม

(3) ส่งเสริมกิจกรรมการจัดการแสดง การจัดนิทรรศการทางศิลปะและกิจ กรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรม ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ

(4) ช่วยเหลือผู้มีผลงานทางด้านวัฒนธรรมและศิลปินในด้านสวัสดิการและ ความเป็นอยู่

(5) สนับสนุนให้มีการจัดซื้อผลงานทางศิลปะที่เป็นผลงานของศิลปินไทยและเป็นสมบัติของชาติ

(6) ส่งเสริมการเรียนการสอนด้านศิลปะและวัฒนธรรมและการสืบทอดงานศิลปะทั้งในและนอกระบบโรงเรียน

(7) ส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และการเรียนการสอนภาษาไทย

(8) ส่งเสริมและสนับสนุนการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ ตลอดจนองค์กร สมาคม และมูลนิธิต่างประเทศ

(9) ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรด้านศิลปะและวัฒนธรรม

(10) ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรสาธารณประโยชน์ที่เกี่ยวกับงานศิลปะและวัฒนธรรม

*มาตรา 15 กองทุนประกอบด้วย

(1) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้

(2) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้จากงบประมาณแผ่นดินประจำปี

(3) กองทุนศิลปินในสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

(4) เงินอุดหนุนกิจการของสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ ที่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติรับโอนจากกองวัฒนธรรม กรมการศาสนา

(5) เงินอุดหนุนจากต่างประเทศ และองค์กรระหว่างประเทศ

(6) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อสมทบกองทุน

(7) ค่าธรรมเนียมการจัดการลิขสิทธิ์

(8) เงินและทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของกองทุน

(9) ดอกผลและรายได้ของกองทุน

คณะกรรมการกองทุนอาจตั้งกองทุนเฉพาะเรื่องขึ้นในกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาคเงินหรือทรัพย์สินก็ได้

*มาตรา 16 รายได้ของกองทุนให้นำเข้าสมทบกองทุน โดยไม่ต้องส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

*มาตรา 17 เงินของกองทุนให้นำมาใช้จ่ายได้เฉพาะเงินในมาตรา 15 (2) (5) (7) และ (9) เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในมาตรา 14 และตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาคและเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของกองทุนตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังรวมทั้งค่าตอบแทนต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้

*มาตรา 18 ให้สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีที่เหมาะสมแก่กิจการ ตามที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด แยกตามประเภทงานส่วนที่สำคัญ มีสมุดบัญชีลงรายการรับและจ่ายเงิน สินทรัพย์และหนี้สิน ที่แสดงกิจการที่เป็นอยู่ตามความจริงและตามที่ควร ตามประเภทงาน พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

*มาตรา 19 ให้สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติจัดทำบุคคลและบัญชีทำการส่งผู้ตรวจสอบบัญชี ตรวจสอบภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เป็นผู้สอบบัญชีของกองทุนในรอบปีแล้วทำรายงานการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการกองทุน

*มาตรา 20 ให้คณะกรรมการกองทุนเสนองบดุลแสดงฐานะการเงินโดยมีคำรับรองการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และเสนอรายงานประจำปีต่อคณะกรรมการทุกปี

*มาตรา 21 ในกิจการของกองทุนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ถือเป็นกิจการของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นผู้แทน และเพื่อการนี้ เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติกรแทนเฉพาะอย่างก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

*มาตรา 22 ให้จัดหน่วยงานระดับกองขึ้นในสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเพื่อทำหน้าที่ธุรการให้กับกองทุนและคณะกรรมการกองทุน

*มาตรา 23 ให้มีคณะกรรมการกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านวัฒนธรรม ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการกองทุน เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นรองประธานกรรมการกองทุน ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านวัฒนธรรม ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนหกคนเป็นกรรมการกองทุน และให้หัวหน้าหน่วยงานตามมาตรา 22 เป็นกรรมการและเลขานุการกองทุน

*มาตรา 24 คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) บริหารกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
- (2) ออกระเบียบหรือข้อบังคับใด ๆ เพื่อให้การบริหารกองทุนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- (3) กำหนดแผนการเงินและงบประมาณประจำปีของกองทุน
- (4) พิจารณานุมัติโครงการ หรือกิจกรรมที่ขอรับเงินอุดหนุนจากกองทุน ให้สอดคล้องกับนโยบายวัฒนธรรมแห่งชาติในเรื่องการวิจัย การพัฒนา การฟื้นฟู การอนุรักษ์ ให้การศึกษา ส่งเสริม และเผยแพร่งานวัฒนธรรม
- (5) ติดตามและประเมินผล การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่ได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนจากกองทุน
- (6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือคณะกรรมการมอบหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการกองทุนอาจมอบให้สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นผู้ปฏิบัติการหรือเตรียมข้อเสนอต่อคณะกรรมการกองทุนเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปก็ได้

*มาตรา 25 ให้ประธานกรรมการกองทุนและกรรมการกองทุนซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

ประธานกรรมการกองทุนและกรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระดังกล่าว หากยังมีได้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการกองทุนหรือกรรมการกองทุนขึ้นใหม่ ให้ประธานกรรมการกองทุนหรือกรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นคงอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าประธานกรรมการกองทุนหรือกรรมการกองทุนซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ ตามแต่กรณี

*มาตรา 26 นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 25 ประธานกรรมการกองทุนและกรรมการกองทุนซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) คณะกรรมการให้ออก
- (4) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (5) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (6) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

ให้นำมาตรา 7 วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

*มาตรา 27 ให้นำมาตรา 8 มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการกองทุนโดยอนุโลม

*มาตรา 28 คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการกองทุนมอบหมายได้

ให้นำมาตรา 8 มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการกองทุนโดยอนุโลม

*มาตรา 29 ให้สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติมีผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรมโดยคณะกรรมการกองทุนคัดเลือกจากผู้มีผลงานทางด้านวัฒนธรรม ตามจำนวนที่คณะกรรมการกำหนด

เมื่อคณะกรรมการกองทุนคัดเลือกผู้ใดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรมแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาตินำเสนอคณะกรรมการเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม

*มาตรา 30 บุคคลที่มีสิทธิได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) ไม่เคยมีความประพฤติเสื่อมเสีย
- (3) เป็นผู้มีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์ทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม

*มาตรา 31 ผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรมมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) วิจัย พัฒนา ฟื้นฟู อนุรักษ์ ให้การศึกษา ส่งเสริม และเผยแพร่งานวัฒนธรรม
- (2) ให้คำแนะนำและคำปรึกษาทางวัฒนธรรมแก่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และหน่วยงานต่าง ๆ
- (3) วินิจฉัยปัญหาทางวัฒนธรรมของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
- (4) ดำเนินการอื่น ตามที่คณะกรรมการกองทุนกำหนดหรือสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติร้องขอ

*มาตรา 32 ผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรมมีสิทธิได้รับเงินตอบแทนประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นจากกองทุนตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

*มาตรา 33 ผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรมพ้นจากการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อ

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 30

(4) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ

(5) ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามมาตรา 31 และที่ประชุมคณะกรรมการลงมติให้พ้นจากการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ด้วยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด

(6) มีความประพฤติเสื่อมเสีย และที่ประชุมคณะกรรมการลงมติให้พ้นจากการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้วยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด

(7) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

*มาตรา 34 เมื่อจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรมไม่ครบจำนวนตามที่คณะกรรมการกำหนดไว้ในมาตรา 29 คณะกรรมการอาจพิจารณาแต่งตั้งเพิ่มขึ้นได้โดยให้นำความในมาตรา 29 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

*มาตรา 35 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้สนองพระบรมราชโองการ

ส.โหดระกิตย

รองนายกรัฐมนตรี

(96 ร.จ. 51 (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ 23 มีนาคม 2522)

หมายเหตุ 1. เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่แสดงถึงลักษณะเฉพาะของชาติ และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชาติ ซึ่งเป็นรากฐานอันสำคัญยิ่งของความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของประเทศชาติ แต่ในปัจจุบันนี้หน่วยงานของทางราชการและเอกชนเป็นจำนวนมาก ที่ต่างก็ดำเนินงานด้านวัฒนธรรมในสาขาต่าง ๆ ซึ่งถ้าได้ประสานงานและร่วมมือกันแล้ว จะสามารถช่วยกันดำเนินงานในด้านนี้ไปสู่เป้าหมายที่มุ่งประสงค์ได้โดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในการนี้สมควรมีหน่วยงานสำหรับทำหน้าที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมแห่งชาติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

2. เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 คือ โดยที่มีความจำเป็นต้องเสริมสมรรถนะในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมของชาติให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานภายใต้ระบบบริหารราชการที่มีข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณ ทำให้ไม่สามารถบริหารงานวัฒนธรรมให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ สมควรกำหนดให้มีกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม ซึ่งสามารถระดมทรัพยากรจากทางราชการและเอกชนมาสนับสนุนการบริหารงานวัฒนธรรมได้อย่างคล่องตัวโดยไม่ผูกพันกับกฎระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ และกำหนดให้มีผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรมเพื่อช่วยเผยแพร่ผลงานวัฒนธรรม และเป็นที่ปรึกษาทางวัฒนธรรมแก่หน่วยงานต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2537, น. 132 - 141)